
Coerenta invatamintului si cercetarii stiintifice universitare

prof. Petru Todos

Chisinau 28.02.2006

Obiectivele procesului Bologna :

- **Adoptarea unui sistem de învățământ superior bazat pe două cicluri, până la și după licență.**
-

Berlin, 19 septembrie 2003:

- **Miniștrii au convenit...a asigura legături mai adecvate dintre învățământul superior și sistemul de cercetare.**
- **Spațiul european de învățământ superior în curs de devenire va beneficia din sinergiile cu Spațiul european de cercetare, consolidând astfel o Europă bazată pe cunoștințe.**
- **Scopul acestei acțiuni este de a păstra bogăția culturală și diversitatea lingvistică a Europei, bazată pe moștenirea diferitor tradiții, precum și de a educa potențialul de inovație, de dezvoltare economică și socială printr-o cooperare atotcuprinzătoare dintre instituțiile europene de învățământ superior.**

Berlin, 19 septembrie 2003:

- **Spațiul european de învățământ superior și Spațiul european de cercetare - doi stâlpi ai societății bazate pe cunoștințe**
- **Miniștrii consideră necesar de a merge mai departe de actuala configurație cu două cicluri a învățământului superior și de a include nivelul doctoral ca al treilea ciclu al Procesului Bologna.**
- **Se accentuează importanța cercetării și a pregătirii în acest domeniu și promovarea interdisciplinarității în menținerea și îmbunătățirea calității învățământului superior și în asigurarea competitivității învățământului superior european în general.**

Bergen, 19-20 Mai 2005

Învățământul superior și cercetarea

Se subliniază:

- importanța învățământului superior în promovarea cercetării dar și importanța cercetării atât în asigurarea contribuției învățământului superior la dezvoltarea economică și culturală, cât și în asigurarea unei coeziuni sociale.
- importanța cercetării și a formării în acest domeniu pentru menținerea sau îmbunătățirea calității și creșterea competitivității și atractivității SEÎS.
- nevoia unei îmbunătățiri a sinergiei dintre învățământul superior și cercetare și respectiv între SEÎS și SEC

Bergen, 19-20 Mai 2005

Învățământul superior și cercetarea

- Pentru atingerea acestor obiective, calificările la nivel de doctorat trebuie să fie aliniate la cadrul de calificări al SEÎS folosind abordarea bazată pe rezultate.
- Avansarea cunoașterii prin cercetare originală constituie partea principală a formării doctorale. Date fiind nevoia de programe doctorale structurate și nevoia de supervizare și evaluare transparente, specificăm faptul că volumul de lucru normal corespunzător celui de-al treilea ciclu ar trebui să corespundă la 3 – 4 ani învățământ cu frecvență.
- Le recomandăm cu tărie universităților să se asigure că programele lor doctorale promovează formarea interdisciplinară și dezvoltarea competențelor transferabile satisfăcând astfel nevoile pieței muncii.
- Trebuie să realizăm o creștere a numărului candidaților la doctorate care își aleg cariere de cercetare în cadrul SEÎS. Prin participanți la al treilea ciclu de studiu ne referim atât la studenți cât și la cercetătorii debutanți.

Bergen, 19-20 Mai 2005

Învățământul superior și cercetarea

- **de a asigura accesibilitatea la învățământul superior de calitate și subliniem nevoia de asigurare a condițiilor de studiu pentru studenți astfel încât situația să poată să își finalizeze studiile fără dificultăți generate de situația lor socială sau economică.**
-

Bergen, 19-20 Mai 2005

Învățământul superior și cercetarea

- **Învățământul universitar este situat la intersecția dintre cercetare, educației și inovare, reprezentând și un element cheie în competitivitatea europeană.**

■

Bergen, 19-20 Mai 2005

Învățământul superior și cercetarea

- **Spațiul European al Învățământului Superior este structurat pe trei cicluri,**
 - fiecare ciclu având rolul de a asigura pregătirea studenților pentru piața muncii,
 - acumularea de noi competențe și pentru cetățenia activă.
- **Cadrul calificărilor, setul comun de standarde și norme orientative europene pentru asigurarea calității și recunoașterea diplomelor și a perioadelor de studii reprezintă de asemenea elemente cheia a SEİA.**

Seminarul Bologna referitor la „Programele de doctorat pentru Societatea Europeană de Științe” (Salzburg, 3-5 februarie, 2005).

Zece principii de baza privind studiile de doctorat.

- **Introducerea strategiilor și politicilor instituționale**
- **Importanța diversității:**
- **Doctoranzii ca cercetători la treapta timurie:** trebuie să fie **Componentul de bază al învățământului / studiului de doctorat este avansarea cunoștințelor prin cercetare originală**
- **recunoscuți ca profesioniști – cu drepturi egale – care aduc o contribuție de bază / cheie la crearea noilor cunoștințe.**

Seminarul Bologna referitor la „Programele de doctorat pentru Societatea Europeană de Științe” (Salzburg, 3-5 februarie, 2005)

- **Rolul crucial al supravegherii și evaluării**
- **Obținerea masei critice:** programele de doctorat trebuie să caute să obțină masa critică și să se inspire din diferite tipuri de practici inovative care au fost introduse în universitățile din Europa
- **Durata**
- **Promovarea structurilor inovative:** pentru a răspunde la provocarea studiului interdisciplinar și dezvoltarea abilităților transferabile.

Seminarul Bologna referitor la „Programele de doctorat pentru Societatea Europeană de Științe” (Salzburg, 3-5 februarie, 2005)

- **Sporirea mobilității**
- **Asigurarea finanțării adecvate:** dezvoltarea programelor de doctorat calitative și finisarea lor cu succes de către doctoranzi necesită finanțare adecvată și permanentă.

Seminarul din 23-24 martie 2006, Bruxelles

Seminarul s-a axat pe două tematici:

- Supravegherea, evaluarea și monitorizarea;
- Instruirea / formarea abilităților generice.

Seminarul din 23-24 martie 2006, Bruxelles:

Rezultatele principale ale seminarului/concluzii:

1. **Marea necesitate pentru dezvoltarea noilor practici de supraveghere** în studiile de doctorat;
2. **Acordul semnat între supraveghetor / conducător științific, doctorand și instituție** cu un plan de cercetare al candidatului bine definit și responsabilități și drepturi pentru toate părțile este un instrument util care poate ajuta în caz dacă apare vreo problemă;
3. **Supravegherea (echipa de supraveghere) multiplă** devine din ce în ce mai mult un lucru obișnuit
4. **Cine poate fi supraveghetor / conducător științific:**
5. **Recunoașterea unui supraveghetor** și motivațiile de a fi supraveghetor:
6. **Sarcina de lucru al unui supraveghetor;**
7. **Instruirea supraveghetorilor**
8. **Premii pentru cei mai buni supraveghetori**

Seminarul din 23-24 martie 2006, Bruxelles

Instruirea / formarea abilităților generice

1. organizarea instruirii / formării abilităților generice

2. Ce prevede instruirea / formarea abilităților generice?

- abilități de cercetare (analiza și interpretarea datelor)
- gândire creativă (dezvoltarea strategiilor; utilizarea și managementul resurselor, evaluare)
- - logistica și planificarea strategică
- - managementul cercetării
- - abilități de comunicare și interpersonale (inclusiv abilități de prezentare)
- - lucrul în rețea și în echipă
- - managementul carierei
- - scriere
- - abilități de predare
- - viteza citirii
- - discuții cu mass-media și cu publicul
- - etc.

Seminarul din 23-24 martie 2006, Bruxelles

Instruirea / formarea abilităților generice

3. Instruirea abilităților generice oferite de către cadrele didactice

4. Dezvoltarea carierei :

- A conforma industria cu instruirea abilităților generice;
- - Scrierea CV-ului pentru diferite locuri de muncă – CV pentru instituția de învățământ și / sau pentru sectorul industrial;
- - Lucrul cu recruții / noii angajați (Paris 6) - universitatea cooperează cu recruții de la companii și alte industrii care urmăresc dezvoltarea personală a doctoranzilor și le oferă un loc de muncă – recruții sunt mai apoi rugați să reflecteze asupra experienței lor cu tinerii doctoranzi;
- Profilul competenței unui doctor (K.U. Leuven) – scopul este de a identifica abilitățile și competențele pe care un doctor ar trebui să le dobândească în timpul studiilor de doctorat și să indice o valoare adițională a gradului de doctor – important pentru doctoranzi și pentru lumea exterioară (gradul de doctor = o marcă a calității);
www.kuleuven.be/phd;
- - Propunere: suplimentul la diplomă de asemenea pentru doctoranzii absolvenți (cu o descriere a instruirii abilităților): Școala Suedeză de Economie din Helsinki oferă suplimentul la diplomă pentru doctori (PhD).

Seminarului Bologna „Programe de Doctorat în Europa”, 7-9 decembrie, Nice, Franța.

- Sesiunea plenară I: Tendințe în studiul de doctorat
- GL 1: Structura și organizarea studiilor de doctorat / cercetării la nivel de doctorat / secțiilor postuniversitare pentru doctoranzi
- GL 2: Legătura dintre masterat și doctorat
- GL 3: Formarea abilităților generice pentru angajarea în câmpul muncii a doctoranzilor și dezvoltarea carierei atât în interiorul, cât și înafara mediului academic
- GL 4: Supravegherea, monitorizarea și evaluarea
- GL 5: Colaborarea și mobilitatea internațională: pentru ce durată și unde?
- GL 6: Doctoratele profesionale
- GL 7: Perspective pentru cariera de cercetător în mediul academic: de la doctorat la postdoctorat?
- Sesiunea plenară II: Finanțarea studiului de doctorat (programe, școli, candidați și instituții)
- Sesiunea plenară III: Perspectivele internaționale ale studiului de doctorat

Multumesc pentru atenție

- [www. EUA.be](http://www.EUA.be)
- www.utm.md/edu